

Всесоюзна ударна — на фініші

Останній день старого року на всесоюзній ударній будові — Черкаському хімічному комбінаті комсомол відзначив нову трудову перемогу. Закінчено будівельно-монтажні роботи на другій черзі аміачного виробництва. Почато технологічне випробування устаткування, яке передуватиме пуску підприємства.

Незважаючи на те, що потужність другої черги аміачного виробництва вчетверо вища першої, будівництво її було завершено майже в півтора рази швидше. А обсяг робіт був дуже великим. Будівельники тресту «Черкасімбуд» у стислі строки виконали близько півмільйона кубометрів земляних робіт, уклали 55 тисяч кубометрів бетону, змонтували 19 тисяч кубометрів збірної залізобетону і понад 3,5 тисячі тонн металевих конструкцій. У цехах встановлено 1250 одиниць основного технологічного устаткування, прокладено 138 кілометрів трубопроводів і 150 кілометрів електрокабелів. Велику допомогу будівельникам надали комсомольці і молодь Черкас, які сто передусових днів оголошили днями ударної ленінської вахти і щодня працювали поряд з монтажниками, наладчиками та електриками.

(РТАУ).

ТЕХНІЦІ — УМІЛІ РУКИ!

Сьогодні багато нового. У ваших руках, дорогі друзі, другий номер «Молодого комунара». А у нашій газеті — багато нових читачів. І для читачів «ветеранів», і для тих, хто вперше передплачує «Молодий комунар», ми відкриваємо сьогодні нову рубрику. Нею починаємо велику, зацікавлену розмову про сьогоднішній і завтрашній день механізації сільського господарства, про головне, без чого немислимий технічний прогрес на селі — про підготовку механізаторських кадрів. З трибуни III Всесоюзного з'їзду колгоспників Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнєв сказав:

«Можна бути впевненими, що комсомол візьметься за цю справу і в найближчому майбутньому тисячі комсомольців і молоді сядуть на трактори, комбайни, автомобілі, стануть меліораторами, електриками, механізаторами тваринницьких ферм».

Як краще виконати почесне доручення партії! Про це і йтиме мова в матеріалах, які друкуватимуться під новою рубрикою. Ми закликаємо включитися в цю розмову всіх наших читачів, особливо сільських юнаків і дівчат. Оволодіння технікою — це наша кровна справа, друзі!

Розмову про технічний всеобуч ми починаємо з інтерв'ю, яке взяв кореспондент «Молодого комунара» у заступника начальника обласного управління сільського господарства І. М. ГРЕЧИНІ.

— Іване Микитовичу, які технічні професії потрібні нині в колгоспах і радгоспах нашої області?

— Найрізноманітніші. Л. І. Брежнєв на жовтневому (1968 р.) Пленумі ЦК КПРС підкреслював, що теперішні і майбутні сільського господарства перебуває у нерозривному зв'язку з його оснащенням технікою. Зараз в господарствах області є понад 13 тисяч тракторів, 4 тисячі зернових і близько 6 тисяч інших комбайнів, 7 тисяч вантажних автомобілів та багато іншої техніки. Значно зростає технічна оснащеність і тваринництва. На фермах області встановлено 800 доїльних установок, 3 тисячі гноєтранспортерів, 1400 стаціонарних і пересувних кормороздавачів, велику кількість інших машин та обладнання.

Для високопродуктивного використання і обслуговування цієї техніки необхідно мати велику кількість кваліфікованих кадрів різних спеціальностей. Наперед, таких як тракторист-машиніст, майстер машинного доїння корів, майстер-наладчик, слюсар по технічному догляду, електрик, водій.

— Скажіть, будь ласка, як готуються механізатори на базі господарств і районних об'єднань «Сільгосптехніки»?

— На III Всесоюзному з'їзді колгоспників вказувалося на необхідність масового походу сільської молоді на технічний всеобуч. В нашій області за зимовий період повинно бути підготовлено 1800 трактористів-машиністів (1070 при колгоспах і 730 при райоб'єднаннях «Сільгосптехніки»), 500 комбайнерів (всі — при колгоспах), 400 шоферів (на курсах при обкомах ДТСААФ і в учкомбінатах). План набору на чотиримісячні курси, на жаль, ще не виконаний. На трактористів-машиністів вчиться лише 1009 чоловік, а на комбайнерів — всього 107. Між тим створені дуже хороші умови для того, щоб сільські хлопці і дівчата могли оволодіти механізаторськими професіями. Судити самі: на навчання одного механізатора на чотиримісячних курсах держава витрачає 35 карбованців (55х4 = 220 карбованців). Викладають на курсах інженери виробничих управлінь, об'єднань «Сільгосптехніки», колгоспів, бригадири тракторних бригад. Практичне навчання проводять найдосвідченіші трактористи. Слухачі курсів знаходяться на утриманні своїх господарств. На весь час навчання за ними зберігається середньомісячний зарплатний. І все ж принаймні молоді на курси не слабші. Напрошуеться висновок, що відповідні органи в тому

числі і компетенті комсомолу, недостатньо проводять роз'яснювальну роботу серед молоді.

Ще більші труднощі з закріпленням механізаторських кадрів. За три роки в області підготовлено 15 тисяч механізаторів. З них зараз працює десть тільки 4 тисячі. Мені здається, остання цифра могла б бути значно більшою, якщо молодим механізаторам створювалися хороші виробничі і побутові умови. Обласне управління сільського господарства рекомендувало колгоспам знижувати механізаторам-новачкам норми виробітку в перші три місяці після закінчення навчання на 40, а в наступні три — на 20 процентів. Для дівчат плюсуються ще 10 процентів (норма для них і в майбутньому на 10 процентів менша, ніж у чоловіків). Деякі керівники, однак, не виконують цих рекомендацій. А райкоми ЛКСМУ, штаби «Комсомольського прожектора» погано контролюють використання пілє для молоді.

— А як готуються механізаторські кадри для тваринництва?

— Як я вже говорив, техніки на наших фермах багато, але техніка без людей — ніщо. На жаль, в деяких районах в минулому році дуже мало тваринників оволоділи технічними спеціальностями. Так, майстрів машинного доїння в Долинському районі підготовлено не 57, як планувалося, а тільки 9, у Вільнянському районі не 22, а 12. Жодного механізатора тваринництва не підготовлено в Голованівському, Комнанинському, Ульяновському районах. А потрібно було підготувати відповідно 23, 17 і 14 чоловік. Проте, до чого це приводить, красномовно свідчить такий приклад. В Долинському районі мали підготувати 15 слюсарів тваринницьких ферм. Не підготовлено жодного. І п'ятнадцять гноєтранспортерів в колгоспах стоять несправними.

Найгірше використовується доїльна апаратура. В Добровеличківському районі з 45 доїльних апаратів не працює 27. У Вільнянському з 15 доїльних установок діє тільки 2. В одному лише районі є 9 доїльних апаратів. На їх придбання колгосп затратив 10200 карбованців, проте це обладнання вже два роки не працює і наполовину існує. Такі явища — наслідок того, що в господарствах не вистачає людей, які б уміли володіти технікою. Необхідно в цьому році всі аусуля комітетів комсомолу спрямувати на заучення молодих колгоспників до оволодіння механізаторськими професіями. Це сприятиме високопродуктивному використанню техніки, залученню відселеного сільського господарства. Про це, до речі, і наголошувалося на VIII пленумі ЦК ВЛКСМ.

Після закінчення школи механізаторів комсомольці Павло Васильєв (зліва) і Леонід Єпанча прийшли в Матонієвське об'єднання «Сільгосптехніка». Молодим слюсарям довірили відповідальну роботу — ремонт задніх мостів і коробок передач. В переддень Ленінського ювілею юнаки щодня радують колектив ремонтників своїми трудовими успіхами. Норма виробітку Павла Васильєва — 150 — 160 процентів за день, Леоніда Єпанча — 120. Фото А. ШЕВЧЕНКА.

Ще й року не минуло з тих пір, як комсомолка Ольга Дулуб закінчила Київський технологічний інститут і прийшла в Кіровоград на фабрику індошину. Тут вона почала працювати інженером-технологом. Крім того, дівчина передає свої знання швачкам в місцевому учбовому комбінаті. О. Дулуб — член комітету комсомолу фабрики.

А оце в неї з'явилось ще одне громадське доручення — вона стала інструктором по переселенню населення. Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

ВУГІЛЛЯ НА-ГОРА

ЧЕРВОНІГРАД, Львівської області. Гірники шахти № 8 «Великомостівська» комбінату «Укрзахідвугілля», змагаючись за гідну зустріч 100-річчю з дня народження В. І. Леніна, вирішили п'ятирічний план видобутку кам'яного вугілля виконати до 10 березня і до знаменної дати видобути додатково ще не менше 100 тисяч тонн палива.

З січня добувні бригади, керовані комуністами А. Акимовим і Я. Шостак, проходники, очолювані І. Холопицею, достроково виконали свої змінні завдання. При збільшеному порівняно з груднем завданні шахта дала за день понад 100 тонн надпланового вугілля.

ВДАРИВ НАФТОВИЙ ФОНТАН

НЕБІТ-ДАГ (Туркменська РСР). З січня серед бар'яних пісків ударив новий фонтан «чорного золота». Цю 546-у глибину

ТРУДОВИЙ СТАРТ НОВОГО РОКУ

свердловину освоїли після буріння бригади промислу, де завідує Анна Джанієв. Її добовий дебіт дорівнює 130 тоннам.

НАДПЛАНОВИЙ ГАЗ

ХАРКІВ. Сто сімдесят п'ять мільйонів кубометрів голубого палива видобуто за перші два дні нового року на ордені Леніна Шебелинському промислі, який називають «газовим Донбасом».

САННІ КАРАВАНИ

БУСЬК, Львівської області. Прибузькими полями за маршрутами ферма — поле ідуть санны каравани. Буські хлібороби вдвоє збільшили, порівняно з груднем, темпи вивезення місцевих добрив. За два дні доставлено по 2800 тонн компостів. Кожного ранку на трасі родючості виходить 100 тракто-

рів, кілька сот кінних сани.

Хороший старт взяли і ремонтники. У колгоспах «Авангард», «50 років Жовтня», «Вільна Україна» повністю завершено підготовку техніки, призначеної для весняного наступу.

ДОБРИЙ ЗАЧИН

ДОНЕЦЬК. «...І тоді весь рік піде добре». Додержуючись цього правила, по старалі у першу робочу зміну 1970 року трудівники наймолодшого у Донбасі Авдіївського коксохімічного заводу. За добу викрито завдання по виробництву сірчаної кислоти, сульфату амонію, бензолу та інших хімічних продуктів. За нарядом нового року заводом і господарствам Російської Федерації, України відправлено перші десятки вагонів коксу, мінеральних добрив, нафталіну.

СЬОГОДНІ — ЗАНЯТТЯ В МОЛОДІЖНОМУ КЛУБІ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ «ГОСПОДАР». НОГО ВЕДЕ ЧЛЕН СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ПЕДІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. С. ПУШКІНА Г. КОМАРОВ.

КЛУБ
ЕКОНОМІЧНИХ
ЗНАНЬ
«ГОСПОДАР»

Село колгоспне містом стане

Перемога колгоспного ладу, як і всі завоювання радянського народу, нерозривно зв'язані з ім'ям В. І. Леніна, з боротьбою нашої партії за інтереси трудящих. Недавно минуло 50 років з того часу, як Володимир Ілліч виступав на I з'їзді делегатів землеробських комун і сільськогосподарських артілей. Тоді, у 1919 році, об'єднання такого типу були ледве помітними серед одноосібних селянських господарств. Але і в ту пору Ілліч побачив у них паростки нового суспільного ладу. Націоналізувавши землю, зробивши її всенародною власністю, партія і Радянська влада бачили, що докорінні зміни в житті села можна здійснити лише шляхом кооперування. Ленінський кооперативний план означав об'єднання мільйонів дрібних господарств у великі, колективні заучування трудового селянства до будівництва соціалізму.

Кооперування селянських господарств в нашій країні проходило послідовно — від найпростіших форм сільської кооперації до великих сільськогосподарських артілей, в яких найповніше знаходять своє відображення суспільні й особисті інтереси колгоспників. В процесі будівництва соціалізму в нашій країні широкого розмаху набуло як кооперування селянських господарств, так і створення кушунних об'єднань кооперації.

Здійснюючи геніальні заповіді В. І. Леніна, Комуністична партія провела величезну роботу по забезпеченню зростання продуктивних сил сільськогосподарства. При цьому розвиток соціалістичного сільського господарства супроводжується концентрацією та спеціалізацією виробництва. Виникає необхідність об'єднати зусилля колгоспів у проведенні будівельних робіт, в будівництві підсобних підприємств, культурно-побутових та інших об'єктів, створення яких в рамках одного господарства неможливе. Це привело до виникнення і масового розвитку міжколгоспних організацій, підприємств та різноманітних об'єднань.

Цей процес знайшов відображення у Програмі КПРС, де підкреслюється, що із зростанням продуктивних сил розвивається міжколгоспні виробничі зв'язки, процес усуспільнення господарства вийде за рамки окремих колгоспів.

Виникнення міжколгоспних зв'язків знаменує собою більш високі стадії спеціалізації і концентрації, основані на розподілі праці в сільському господарстві. Міжколгоспні об'єднання — більш високий тип сільськогосподарської кооперації, членами якої є не окремі працівники, а великі соціалістичні господарства — колгоспи. Міжколгоспні виробничі зв'язки — один із шляхів удосконалення колгоспної форми власності в процесі її зближення і поступового злиття з загальнонародною. Завдяки міжколгоспним виробничим зв'язкам відбувається стирання граней між колгоспно-кооперативною і загальнонародною власністю. Тому їх розвиток має не тільки важливе економічне, але і політичне значення. На початку масового колгоспного руху взаємозв'язки між окремими господарствами носили випадковий характер. Колгоспи допомагали один одному посівами, матеріалами, запасними частинами. В міру укрупнення колгоспної економіки в окремих районах країни почали створюватися міжколгоспні об'єднання для побудови зрошувальних каналів, виробництва будівельних матеріалів тощо.

Партія і уряд постійно піклуються про розвиток міжколгоспних виробничих зв'язків. Про їх значення і необхідність розширення вказувалося в рішеннях XXIII з'їзду КПРС, березневого (1965 р.) та жовтневого (1969 р.) пленумів ЦК КПРС.

Міжколгоспним зв'язкам велике значення приділяв і Третій Всесоюзний з'їзд колгоспників. В новому Примірному Статуті сільськогосподарської артілі дівся широкі відображення процес створення міжколгоспних і державно-колгоспних спеціалізованих підприємств, організацій і об'єднань. Практика показує, що в сучасних умовах для розв'язання ряду важливих завдань можливості окремих колгоспів стають недостатніми. Але те, що є неможливим або неперспективним для одного господарства, в цілому можливим і економічно вигідним при об'єднанні зусиль і коштів з іншими колгоспами або державними підприємствами. Таке об'єднання на добровільних засадах дає змогу вирішувати проблеми спеціалізації виробництва, розвитку підсобних підприємств по переробці сільськогосподарських продуктів і організації їх збуту, по випрошуванню і відгодівлі худоби, по будівництву і виробництву матеріалів, необхідних для благоустрою сільських населених пунктів.

Значного розвитку набули міжколгоспні об'єднання на Кіровоградщині. Зараз в області налічується близько 40 різних міжколгоспних об'єднань. Серед них — 24 міжколгоспні будівельні організації, 6 цегельних заводів, 2 заводи по виробництву залізобетонних конструкцій. Колгоспи області об'єднують свої зусилля в галузі птахівництва. Так, в кожному районі нашої області створені міжколгоспні інкубаторні станції. Велике значення мають створені в районах області міжколгоспні ради по культурі. Вони координують діяльність колгоспних будинків культури, дбають про постачання реквізиту для художньої самодіяльності, організують підготовку керівників художньої самодіяльності тощо. В області набули поширення колгоспні об'єднання, спрямовані на поліпшення здоров'я трудящихів села. Біля станції Шоста-

квіки збудований великий міжколгоспний протитуберкульозний санаторій, діють Велико-троїцький будинок відпочинку та обласний міжколгоспний будинок відпочинку.

В цілому колгоспи кооперують свою діяльність в трьох напрямках, в зв'язку з чим виникають: по-перше — міжколгоспні організації і підприємства промислово-будівельного типу, які обслуговують сільське господарство, по-друге — сільськогосподарські виробничі об'єднання (відгодівельні бази, пункти штучного осіменіння тварин, птахів, ми, птахівники), по-третє — міжколгоспні підприємства і установи культурно-побутового призначення (школи, лікарні, піонерські табори, будинки відпочинку, санаторії, будинки культури, театри, радіо-телевізійні вузли і т. д.). На сучасному етапі розвитку колгоспів міжколгоспні зв'язки набувають все більшого і більшого практичного застосування. Це пояснюється, в першу чергу, величезним значенням міжколгоспних організацій в системі сільського господарства. Міжколгоспні організації сприяють інтенсивному процесу концентрації і спеціалізації колгоспного виробництва на промисловій основі. Завдяки цьому раціоналіше використовуються нова техніка, прискорюється темп та підвищується якість виконання будівельних робіт, процесів по переробці продукції тваринництва і рослинництва порівняно з виконанням цих же робіт окремими колгоспами. Міжколгоспні об'єднання дозволяють ефектніше використовувати засоби виробництва в інтересах кожного колгоспу, збільшують виробничо-матеріальну базу артілей, сприяють підвищенню успішності колгоспного виробництва. Своєю виробничою діяльністю міжколгоспні організації безпосередньо беруть участь у створенні основних фондів колгоспів і цим самим збільшують їх власну матеріально-технічну базу, від якої залежить піднесення економіки колгоспів. Міжколгоспні будинки ведуть основні будівельні роботи, відіграють велику роль у перетворенні колгоспного села в укрупнені населені пункти міського типу з упорядкованими житловими будинками, комунальним обслуговуванням, побутовими підприємствами, культурними і медичними установами. Перебудова села, в здійсненні якої тепер важливу роль відіграють міжколгоспні організації, має не тільки соціальне значення, поліпшує побут і культуру, але й дає велику економічну вигоду колгоспам і державі.

Міжколгоспна власність є частиною кооперативно-колгоспної власності з вищим рівнем усуспільнення. Вона знаменує собою новий етап у розвитку всієї системи відносин на селі, сприяє вирішенню одного з важливих завдань комуністичного будівництва — ліквідації соціально-економічних та культурно-побутових відмінностей між містом і селом.

Г. КОМАРОВ,
студент Кіровоградського педінституту ім. О. С. Пушкіна, член гуртка політекономії і наукового комунізму.

ПОВЕРНУВШИСЬ ІЗ СТОЛИЦІ...

Вона повернулася з Москви, з III Всесоюзного з'їзду колгоспників, делегатом якого була. Сповідана незабутніх вражень, Марія Іванівна Бабенко розповідає односельцям, подругам по роботі, учням Листопадівської восьмирічної школи про все, що свихлювало її, запало в душу. На зустрічі з членами уряду товариші запитали Марію Іванівну, як і де вона працює, поцікавилися показниками її роботи.

— Працюю дояркою в колгоспі «Комуніст» Новомиргородського району на Кіровоградщині, — відповіла вона, — а показники не такі вже й великі: 5470 кілограмів молока на корову з початку року.

А сама подумала: «Так, не дуже вже й великі, бо деякі доярки Російської Федерації надоюють вже по сім тисяч». (Вона про це дізналась на з'їзді). Та її підтримали.

— Для умов України, Маріє Іванівно, 5 тисяч кілограмів з лишком — то дуже добре.

І додали:

— Якщо і доять по сім, то це там, де худоба випасається цілорічно.

«То дуже добре». Ці слова окрили Марію Іванівну. Повернувшись додому, вона виступила на районній нараді передовиків сільськогосподарства, поділилась враженнями від з'їзду. На нараді колгоспники заявили: — Беру зобов'язання на 1970-й ювілейний рік надати по 7 тисяч кілограмів молока на корову.

І зараз працює так, щоб слова дотримати. У Марії Іванівни Бабенко в послідовники, молодші подруги, що надали по 4 тисячі кілограмів молока на корову при зобов'язанні 3200. Це — Надія Осніговська, Любов Мельниченко та інші. Вони вчаться у Марії Іванівни, роблять багато для того, щоб ферма, колгосп були передовими.

Кавалер ордена Леніна, депутат районної Ради, член обкому КП України Марія Іванівна служить прикладом для інших. Часто до неї в гості приходять наймолодші друзі — піонери та школярі місцевої восьмирічної школи. Вона розповідає їм про свою роботу, про III Всесоюзний з'їзд колгоспників, а для музейної кімнати подарувала кілька книг про життя і діяльність В. І. Леніна, свій значок учасника з'їзду.

На малюнку: М. І. Бабенко з учнями.

Текст і малюнок
Віктор ШУЛЬГИ.

м. Новомиргород.

НА ЖАЛЬ, ніщо в природі не існує вічно. Надходить час, коли ви здаєте і свої черешки в майстерню. Чекати довго не доведеться, дрібний ремонт вам зроблять на місці. Якщо ж він більш серйозний — одержите взуття з поміткою взуттєво-ремонтної фабрики «Прогрес».

Сюди доставляється взуття різних моделей з двадцяти приймальних пунктів. Не легко перевернути купи його. А якщо врахувати, що на підприємстві працюють ще шість різних приймальних пунктів, то цифра вийде чималенька.

Але так чи інакше, взуття часом перетворюється у відомої механізації у цехах. Довго міркували на підприємстві і прийшли до висновку: авести в дію цих середнього ремонту взуття. Було враховано, що на чоботях більш за все, як правило, зношується низ, а халати залишаються майже новими. І якщо їх відрізати і за згодою замовника шити з них (добираючи свій матеріал) інші моделі?

— Слушай, річ, — підтримали в обласному управлінні побутового обслуговування населення почин експериментаторів фабрики.

Зупинилися на жіночих чобітках, які і раніше випускала фабрика. Але тоді поставили необхідні матеріали було само підприємство, а те-

КРАВЕЦЬ — ПРОФЕСІЯ НЕОБХІДНА

монт лише чоботи, але згодом виявилось, що цей шлях не вірний.

Справа в тому, що в літню пору замовників цієї моделі було менше, ніж звичайно. І це закономірне явище. Продуктивність праці йшла дещо на спад, з'явилися затримки «спекури».

Довго міркували на підприємстві і прийшли до висновку: авести в дію цих середнього ремонту взуття. Було враховано, що на чоботях більш за все, як правило, зношується низ, а халати залишаються майже новими. І якщо їх відрізати і за згодою замовника шити з них (добираючи свій матеріал) інші моделі?

— Слушай, річ, — підтримали в обласному управлінні побутового обслуговування населення почин експериментаторів фабрики.

Зупинилися на жіночих чобітках, які і раніше випускала фабрика. Але тоді поставили необхідні матеріали було само підприємство, а те-

пер замовник повинен здати необхідні зношені чоботи. Таким чином, користуючись цим видом побутового обслуговування, жінки і дівчата одержують нову модель, мерзнуть їм не доводиться. З цієї думкою погоджується і секретар партійної організації фабрики «Прогрес» В. О. Ходоров.

— Нещодавно на вулиці 50-річна Жовтня ми відкрили нову майстерню, — розповідає Віктор Олександрович. — Стала до ладу також майстерня по вулиці Радянській та окремий цех «Індюшину» у новому «Будинку побуту».

І працює там здебільшого молодь, серед якої чимало і дівчат. Якщо вам доведеться придбати жіночі чобітки чи елегантні туфлі, знайте, що зробити їх могли турботливі руки моїх нових знайомих Володимира Працька, Ніни Чернеги, Людми Хоменко та інших.

А. САРЖЕВСЬКИЙ.
м. Кіровоград.

ТВІЙ РОВЕСНИК ЗА РУБЕЖЕМ

РЕГІНА БАЙЕР — ОДНА ІЗ БАГАТЬОХ

Доля Регіни Байер — героїні п'єси молодого драматурга НДР Зігфріда Пфаффа — справді хвилює. Це було помітно і по тій напруженій увазі, з якою глядачі слідували за діями на сцені і по неодноразовим аплодисментах. Прем'єра п'єси «Регіна Байер (один день її життя)» відбулась нещодавно в Берлінському драматичному театрі імені Максима Горького. Цікава історія постановки спектаклю. З. Пфафф написав свій твір для передачі по радіо, але потім за багатовисхідними проханнями слухачів передав його для театру з урахуванням порад і побажань авторів листів. Цим, мабуть, пояснюється оригінальність сценічного втілення авторського замислу. Так, наприклад, одночасно показані події, які відбуваються в різних місцях промислового підприємства, де працює Регіна.

У п'єсі Зігфріда Пфаффа ставляться актуальні суспільні проблеми, які висувуються будівництвом нового життя в соціалістичній німецькій державі. Автор старіється відповісти на поставлене життя питання: чи може, працюючи на виробництві, молода сімейна

жінка одержати вищу освіту без відриву від виробництва?

Регіна Байер — робітниця, яка одержала виробничу кваліфікацію на заводі. Вона хоче стати інженером. Але для цього необхідно шість років наполегливого навчання вчорашній, після нелегкого трудового дня. А це значить, що потрібен великий заряд наполегливості і сил волі для подолання багаточисленних перешкод. До них відносяться і далеко не легке питання про те, як бути з дітьми, і необхідність побороти опір тих, хто на виробництві мислить вузькими категоріями вчорашнього дня.

Глядач не знає, чи досягне Регіна поставленої мети, але усе зміст п'єси переконливо підводить його до того, щоб позитивно відповісти на ці питання. Немала заслуга в цьому належить не тільки автору, але й талановитій німецькій актрисі Карін Грегорек, яка створила запам'ятовуваний образ Регіни — однієї із багатьох молодих жінок німецької робітничо-селянської республіки, яка знаходиться на першому етапі соціалістичного будівництва. Важливе соціальне значення має поставлена автором проблема рівноправної праці жінки і чоловіка в НДР, вирішення якої є великим досягненням в суспільному розвитку республіки.

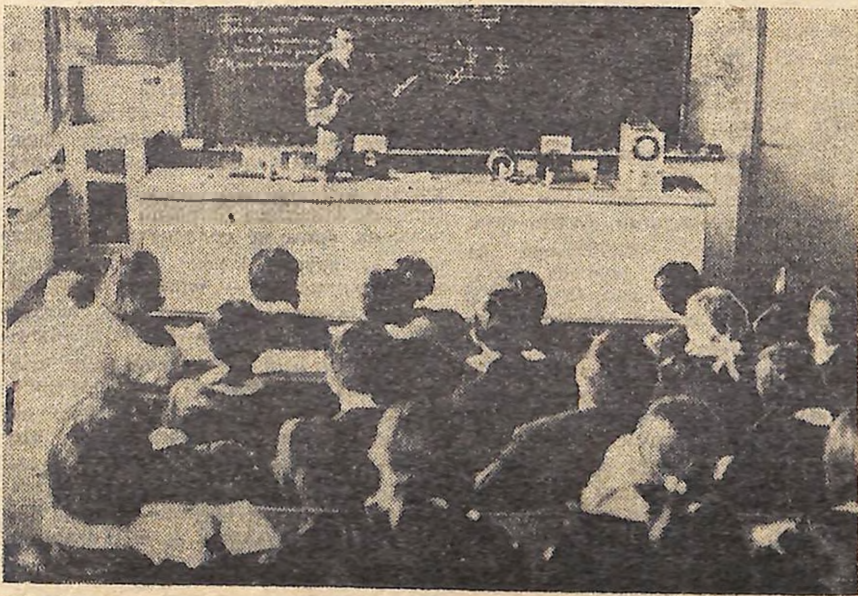
Новий спектакль театру імені Максима Горького — безсумнівна удача в творчих пошуках його колективу і разом з тим наочне свідчення того, що актуальні проблеми сучасності і шляхи їх вирішення знаходять все більш яскраве втілення на театральних сценах.

В. ГОРДЕЄВ,
кореспондент ТАРС.

Берлін.

Освіта є дійсно народним надбанням в Народній Республіці Болгарії. Всі діти, які досягли семи років, сидять за парти. В країні побудовано тисячі нових шкільних приміщень.

На знімку: іде урок фізики в дев'ятому класі 21-ї середньої політехнічної школи Софії.

В. ЛУНАЧАРСЬКИЙ

Смольний у велику ніч

З цього номера ми починаємо друкувати спогади бійців Ленінської гвардії про Ілліча.

Увесь Смольний яскраво освічений. Збуджені натовпи народу снують по всіх його коридорах. Життя б'є ключем в усіх його кімнатах, але найбільший людський приплив, справжній пристрасний буран — в кутку верхнього коридору: там, в найбільшій кімнаті, засідав Військово-революційний комітет. Декілька дівчат, зовсім вимучених, але не менш героїчно справляються з неймовірним натиском тих, хто приходить за роз'ясненнями, вказівками і з різними проханнями та скаргами.

Коли потрапляєш у цей вир, то з усіх боків бачиш збуджені обличчя і руки, які тягнуться за тією чи іншою директивою, або за тим чи іншим мандатом.

Величезної важливості доручення і призначення робляться тут же, тут же диктуються на негмамовні друкарські машинки, підписуються олівцем на колінах, і який-небудь молодий товариш, ошасливений дорученням, вже летить у темну ніч на шаленому автомобілі.

А в найвіддаленішій кімнаті, не відходячи від столу, декілька товаришів посилають, ніби електричні струми, в усі кінці міст Росії, які повстали, свої накази.

Я до цього часу не можу без захоплення згадувати цю приголомшливу роботу і вважаю діяльність Військово-революційного комітету в жовтневі дні одним із проявів людської енергії, який довів, які невичерпні запаси її є в революційному серці і на що здатне воно, коли його закликає громовий голос революції.

Засідання II з'їзду Рад почалося в Білому залі Смольного увечері. Настрий у тих, що зібрались — святковий і урочистий. Збудження велике, але ні найменшої паніки, не дивлячись на те, що йде бій навколо Зимового палацу і раз у раз приносять повідомлення найтривожнішого характеру.

Коли я говорю — ніякої паніки, я говорю про більшовиків і про велику біль-

шість з'їзду, який стояв на їх точці зору. Навпаки, охоплені панікою, злі, збентежені, нервові праві «соціалістичні» елементи.

Коли засідання нарешті відкривається, настрій з'їзду проявляється сповна. Промови більшовиків сприймаються з бурхливим захопленням. З гарячим захопленням вислуховуються молоді-моряки, які з'явилися розповісти правду про бої, що ведуться навколо Зимового палацу, які закінчилися, як відомо, втратою декількох чоловіків вбитими з нашого боку.

Якою негмамовною бурею оплесків було зустрінуто довгождане повідомлення про те, що Радянська влада проникла нарешті в Зимовий палац і міністри-капіталісти арештовані. А тим часом меншовик, поручик Кучин, який грав велику роль в армійській організації того часу, зійшовши на трибуну, погрожував нам негайно привести в Петроград солдат свого фронту. Він читав резолюції проти Радянської влади від імен 1-ї, 2-ї, 3-ї і т. д. до 12-ї, включаючи особливу, армій і закінчив прямими погрозами на адресу Петрограда, який наважися піти на «таку авантюру».

Але це нікого не лякає. Нікого не лякає також заява, що все селянське море розгорнеться перед нами і поглине нас.

Володимир Ілліч почуває себе, ніби риба у воді: веселий, не покладаючи рук, працює і вже встиг написати десь в кутку ті декрети про нову владу, про мир і про землю, які колись зробляться, —

це ми вже тепер знаємо, — знаменними сторінками історії нашого сторіччя.

Додам до цих штрихів ще мої спогади про перше призначення Ради Народних Комісарів. Це відбувалося в якійсь кімнаті Смольного, де стільці були закидані пальтами і шапками і де всі тіснілися навколо погано освітленого столу. Ми обирали керівників оновленої Росії. Мені здавалося, що вибір часто буває випадковим, я весь час боявся дуже великої невідповідності між гігантськими завданнями і обраними людьми, яких я добре знав і які здавалися мені не підготовленими ще для тієї чи іншої спеціальності. Ленін досадливо відмахувався від мене і в той же час з посмішкою говорив:

— Поки що — там побачимо — потрібні відповідальні люди на всі пости; якщо виявляться непридатними — зуміємо замінити.

Який він був правий! Одні, звичайно, змінилися, інші залишилися на місцях. Скільки було таких, які не без вагань приступали до дорученої справи, а потім виявлялись повністю на її висоті. В інших, звичайно, — не тільки із глядачів, але й з учасників перевороту, — крутилась голова перед грандіозними перспективами і труднощами, які здавалися непереможними. Ленін з дивовижною душевною рівновагою вдихався у велетенські завдання і брався за них руками так, як береться досвідчений лючман за кермове колесо океанського гіганта-пароплава.

В НАШІ дні стає звичайним явищем почути повідомлення про нові досягнення людства у розвитку міжпланетних польотів, посадки космічних ракет на поверхні планет. Навіть не викликає здивування розгляд кольорових фотографій Місяця чи Венери.

Серед імен тих, хто багато працював над розробкою теоретичних основ міжпланетних польотів і вніс багато цікавого у проектування міжпланетних кораблів, ми з гордістю називаємо поряд з Ціолковським, Кібальничем, Цандером ім'я Юрія Васильовича Кондратюка.

Минули роки, але й зараз, після досить старанних пошуків матеріалів про життя і діяльність цього талановитого вченого — самоука, ми ще порівняно мало знаємо про нього. Народився він 7 вересня 1900 року в місті Луцьку в учительській родині, в 1918 році закінчив у Києві колегію Павла Галагана. Зарані зацікавився питаннями міжпланетних сполучень і ракетної техніки. 1929 року вийшла друком його книга «Завоювання міжпланетних просторів». З його науковими працями познайомилися видатні радянські вчені, але загалом він не мав сприятливих умов для роботи, мусив часто міняти місце роботи, йому часто бракувало потрібної наукової літератури, часом він не був знайомий з останніми досягненнями вітчизняної і зарубіжної науки і самотужки торував шлях у науці, відкриваючи вже відкриті і описані.

Набагато простіше стало працювати, коли на роботу вченого звернув увагу Серго Орджонікідзе. Та після його смерті знову все пішло по-старому.

для вас, юні слідопити!

МАЛОВІСКІВСЬКА СТОРІНКА

...Тривожна осінь 1941 року. Вогор під стінами червонозорної Москви. Спішно формуються батальйони й полки народного ополчення. Москва стала грудьми на захист столиці. В лавах цих захисників пішов на фронт і Юрій Васильович Кондратюк. 1941 року він загинув у бою.

У коротенькій автобіографії Юрія Васильовича, між іншим, є кілька рядків, які варто процитувати повністю: «У 1921 — 1925 роках працював у містечку Мала Виска Одеської губернії кочегаром, помічником машиніста, машиністом, техніком по реконструкції двигуна».

Ця «маловісківська» сторінка його біографії майже не вивчена, бо й зараз не знайдено матеріалів про подробиці його життя й роботи в Малій Висці.

Ось свідчення Данила Деметрієвича Царенка:

«Кондратюк працював у Малій Висці. Я його щодня бачив... Він був високий на зріст, мабуть, більше 180 сантиметрів, чорнявий, вродливий. Хо́да в нього, пам'ятаю, була дуже швидка. Голова, бувало, трохи нахилена вперед. Носив одяг у ту пору скромний: чоботи, старенький піджак, а на картусі мав емблему ключа і молотка... Між народом ходили чутки, що цей чоловік великих здібностей. Тоді були важкі часи...».

На заводі тоді працював і Федосій Семенович Сухомлинін. Він пригадує, що Кондратюк був надзвичайно сердечною людиною, допомагав товаришам по роботі, коли щось не ладилось. Здається, не було такого випадку, який несподівано, щоб він одразу ж не знайшов поломки і не виправив її. Мав велику сумку з книжками, якими зачитувався у хвилини перепочинку. Ці книги він носив увесь час, мандруючи з міста до міста. Описаний Сухомлиніном випадок справді мав місце. Дуже схвилювала робітників спокійна відача Кондратюка. На його місці інший не став би й морочитися, а він показав себе неабияким знавцем машин. Жив скромно, але дуже бідно, бо не мав ні від кого допомоги. Куди потім ввійшов Юрій Васильович — Сухомлинін не пам'ятає. Добре знає тільки те, що довго його згадували робітники добрим словом.

27 років минуло від часу загибелі Ю. В. Кондратюка, але радянські люди не забули його, не забули й його снів: «Пройде час, і ми будемо везелі випускати у Всесвіті».

Справовою честі юних слідопитів є продовження пошуків матеріалів про Юрія Васильовича і його перебування в нашій країні.

Іван БОЯКО, краєзнавець.

м. Мала Виска.

«У лісі, ой, у темному...». Цього разу світ для малюків Кіровоградського дитсадка № 44, що став до ладу в минулому році, наповнився «справжніми» мешканцями лісу. Он з-за ялинки, переважаючої, виходить Ведмідь, Зайчатка кидаються врозріз. Хитра Лисичка не боїться його, вона, зговорившись з Вовком, хоче обдурити Михайла. А потім і Ведмідь, і Вовк, і Лисичка, і Зайчатка, побравшись з малюками за руки, весело танцюють навколо новорічної ялинки.

І Дід Мороз, і святкова ялинка стануть теплим спомином для хлопчиків і дівчаток — вихованців дитячого садка № 44, бо не перша їх ялинка у новому, світлому домі.

На фото: зустріч Нового року в дитячому садку № 44 міста Кіровограда. Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

Сонячний зимовий день радісно посікнінує майбутньому подружжю: тожаро тракторної бригади артілі ордена Леніна імені ХХІІ з'їзду КПРС Едуарду Брячкову та учениці Олександрівського індустріального технікуму Надії Гетьман. Молодих привітав і вручив шлюбне посвідчення старший депутат Комішуватської сільської Ради Ф. Г. Кухаренко. Фото М. НАСНІПАНОВА.

За білими, за снігами...

Білий сніг сипле та й сипле на вулиці, дерева, будинки. Дмухне вітерець — і сріблясті зайички зав'яжуть на асфальті, злетять, закрубляють по ністу. І до мого вікна палять, білі, ми гризаним терпимуться об шибки... А я знову сидіти на вечірньому столі, знову над розкритою книжкою, але думки витікають далеко-далеко, за порігні коліями вікна.

І спігурки манитимуть мене за вікно, у білу вечірню сутінь... А вранці малюки почнуть з гірки із санчатах, отоді й пригадається стежина дитинства, отоді й забоване за снігом завісого далека мрія.

Яка вона, ота мрія? Адже через кілька місяців — все: не буде більше школи, любимої учительки. І якою ти полишишся для них, Таню? Думки перебиває подруга, що стукає тихо в шибку.

— Завтра зняття клубу вихідного дня. Не забула, — гукає. То ж як забути! Цього року ми його організували. Відтоді й збираємося щонеділі, про подію диспути про поезію, музику, образотворче мистецтво...

Подбали й про піонерів та жовтенят. КВД став і для них сівною пелюшкою зоринною. Для малюк, наприклад, ми показуємо театралізовані сценки, розповідаємо про відважних героїв, граємо з ними в рухливі ігри...

Вітер гуде за вікном, на шибках вималюються сосонки та ялиночки. Аж гульк, світло погасло! В темних кутках снують снігурини, перелітають до столу, ляснуть у квадратах віконних рам. Наче до світлиці зайшов чарів-

ник... Дивлясь. Таню, зараз змахне чорною палочкою і — пролітє диво. Так, як на хімічному вечорі, котрого підготували разом з класним керівником Марією Михайлівною.

Диво... А хіба то не диво — цифри! Яка сила зацікавила в них, у їх мудрості і простоті складності! Хіба забудеш ти, Таню, хіба ніколи не згадають твої однокласники математичного вечора? То було справжнє диво для всієї школи. В розпалі вечора до учнів завітала геніальна вчена — Гаусс, Фаркаш і Янош Вольф. Ми тоді довідалися про три різні долі, про створення «нової геометрії». Перед нами, мов кадри фільму, пройшло життя вчених, нові пошуки, радість і розчарування.

І знову спалахнуло світло... Бач, маленька лампочка, а освітлює цілу кімнату. Недарма люди назвали її лампочкою Ілліча. І згадується, знову згадується труп жовтенят... Прийшла я до них, та й читав оповідання про Леніна. А як скінчила, одне білявське діточа й запитав: «А чим працював Ленін?» Як же й відповіді? — думав. Коли раптом:

— Володимир Ілліч давав людям хліб, — голос хлопчика.

— І землю забрав у багатіїв, — чуло з гурту.

Білявське діточа дивиться на мене, а потім тихо:

— Мама говорила, що й ялинку дідуся Леніна для малюк влаштував.

Милі мої жовтенята! Як вони хороші, до щастя ширі й відверті.

Білий сніг сипле та й сипле на вулиці, дерева, будинки. А, може, то не порина, а світла доля стелить мені дорогу... Дорогу в завтра.

Таня ХАРАЙМ, десятикласниця Олександрійської середньої школи № 15.

ПІСЛЯНОВІРІЧНЕ

Позаду тогті новорічні! І побажання одар нових... А далі що? А далі — заніч Турботи буднів трудових.

Тож треба братись до роботи, Щоб рік, який лиш розпочався, Міг зрозуміти ці турботи І встиг прийняти їх від нас,

Ми ними будемо нешвидко Нановитувати кожну мить!

Без них не виросте будинок І деревце не зашумить,

Без них не вивиняться колос, Не усміються щедрість надр, Вони подуть людей у космос І попертають їх назад.

Вони гукнуть нас на перони — Ми в тундру їдем залюбки, Вони нас кличуть на пороги, Якими з'єднано роки.

Турботи наші... Іх багато, І всі вони — нові й старі! Про хліб і сіль, про щастя й атом,

Про чисте небо угорі.

...Святкові стихли перегуки, Бо ж рік новий вже має стати! І знов роботи поспієть руки, Та що таке! — щоб аж-аж!

Леонід НАРОДОВИЙ.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.